

Vánoční tradice prastaré i novodobé

Říká se, že moderní doba dodržování tradic moc nepřeje. Je rychlá, neosobní a rychle se mění.

Je náročné udržet si zdravý rozum a nepodlehnout marketingovým nájezdům, které nás už od začátku podzimu masírují z výloh, v uličkách obchodních domů a straší nás v přestávkách mezi televizními pořady. Přestože si umíme racionálně zdůvodnit, že oslava Vánoc není o množství dárků, naklizené domácnosti a přetékajícím svátečním stole, nepodlehnout všudypřítomnému shonu dá člověku práci.

Zatímco dříve byly Vánoce striktně spjaté s půstem, vzájemnou pospolitostí a modlitbami, dnes se hekticky ženeme za plnou lednicí, spoustou luxusních dárků a cyklujícím televizním programem.

TRADICE ZUBY NEHTY

Jmelí máme v mnoha odstínech, ale líbáme se pod ním stále méně. Házení střevícem a klepání na kurník vystřídaly seznamovací aplikace. Tradiční koledy se ztrácí pod poprockovými vánočními hitovkami. Místo kapra raději pořídíme vepřové řízky nebo rybí prsty, protože „to stejně nikdo nejí“. S nadsázkou můžete říci, že mezi nejoblíbenější moderní tradice patří vánoční nákupy. Na paty jim však šlape soutěž o to, kdo vytvoří největší množství cukroví a kdo jej dokáže ubránit před nájezdy hladových krků, aby vydrželo až do Vánoc.

Na druhou stranu nám moderní doba umožňuje některé tradice prohloubit. Kromě tradičního půstu od jídla se nabízí také půst digitální. Odstrihnutí se od sociálních sítí a mobilního telefonu není rozhodně nic snadného. Vždyť jen to množství SMS a elektronických pohlednic, které nahrazují tradiční vánoční a novoroční přání, nás přikovává k displeji nebo monitoru na dlouhé hodiny. Ale kdoví, pokud se přece jen dokážeme ovládnout a necháme tyto elektronické vymoženosti mimo dosah ruky, dočkáme se třeba i

zlatého prasátka. Nebo aspoň nižšího účtu za elektřinu. S tím, jak narůstá náš komfort a zajištění, jsme svolnější k tomu, abychom pomáhali lidem kolem sebe. V čase Vánoc pomáháme bližním a potřebným. Častěji se zapojujeme do charitativních sbírek, zasiláme dárcovské SMS a snažíme se zajistit šťastné a veselé i těm, kteří si v životě nevytáhli šťastnou kartu. Mnoho rodin se také vydává na procházky do přírody a přináší různé dobroty pro ptáčky a zvěř. Vrcholem Štědrého dne by pak měla být půlnoční mše oslavující příchod Božího světla, narození Ježíška. Setkávání se sousedy, širší rodinou i přáteli. Zpívání koled, rozjímání a sdílení radosti. Doufejme, že nezůstane utlačeno pod tradičním sdílením obsahu na sociálních sítích. Buť s ryze vánoční tematikou.

NÁVRAT DO MINULOSTI

Zřejmě málokterý čtenář nezná tradici rozkrajování jablka nebo lití olova. Bez jakých zvyklostí by si ale naši předkové neuměli představit adventní čas a nač jsme my už zapomněli?

V předvečer Štědrého dne byste si měli dát pod polštář vlašský ořech. Hned po probuzení jej ještě v posteli snězte. Po celý nadcházející rok by vás to mělo chránit od blech a štěnic. **Abyste si zajistili pevné zdraví, omyjte se za rozbřesku na Štědrý den vodou z potoka nebo studny.** Stejnou vodou byste také měli pokropit své stavení. Mezi méně známé zvyky patří třeba stoupání na sekeru, dříve se před usednutím ke štědrovečernímu stolu stoupalo na sekeru položenou na zem proto, aby se lidé v novém roce vyhnuli bolestem nohou. Udržujete-li více paralelních vztahů a nedokážete-li se rozhodnout pro jednoho nápadníka, mohou vám během Štědrého večera pomoci zápalky. Zapíchněte je do jablka, pod každou sirkou si představte jednoho milého či milou. Všechny zápalky zapalte naráz a ta, která dokáže hořet po nejdelší dobu, ztělesňuje vaši osudovou lásku!

NEZAPOMEŇTE NA ZVÍŘATA

Jako správní hospodáři byste se měli během adventní doby soustředit také na němé tváře i úrodu v dalším roce. Chovatelé slepic by měli do krmiva přisypat zrní s mákem, aby si zajistili dobrou snůšku na další měsíce. S koňmi byste zase měli vyrazit na procházku do lesa na dříví. Díky tomu budou běhat jako vítr. Pro dobrou úrodu je důležité umístit pod štědrovečerní ubrus obilí a semena dalších plodin, které chceme v dalším roce pěstovat. Pod ubrusem by měly zůstat až do Štěpána. Při setbě je přidáme k osivu, čímž bychom měli mít o dobrou úrodu postaráno!

Šupina pod talířem patří na štědrovečerním stole mezi klasiku garantující peníze do dalšího roku. Ale dáváte pod stůl seno? Spínáte si s rodinou u vánočního stolu nohy řetězem? Seno má zaručit štěstí, sepnutí řetězem zase rodinnou pospolitost. Co zbude od večere, dejte ke stromům, aby v další sezóně hodně plodily. **Kosti od večere se mají zakopat na zahradě.** Díky tomu odeženete krtky. Pokud vás zajímá, jaké počasí přinese nový rok, vyzkoušejte věštit z cibulových sukének. Oloupejte dvanáct cibulí, zasypte je solí a vyčkejte do rána. Cibule, na nichž se sůl rozpustila, symbolizují deštivé měsíce, ty, kde naopak sůl zůstala sypká, měsíce suché.

JAKÉ AKTIVITY SI NA ŠTĚDRÝ DEN A VEČER ROZHODNĚ ODPUSTIT?

Neperte ani nevěšte prádlo, nosí to smůlu a hrozí, že do roka bude v domě oběšenec.

Nezametejte, jinak vyženete z domu duše předků, které v tento čas navštěvují živé.

Nepůjčujte si peníze, v dalším roce byste na sebe přivolali chudobu.

Nevynášejte popel ani hořící uhlíky z krbu, vynesli byste si štěstí z domu.